

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 33. kalendářní týden, 10. – 16. srpna 2024 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 33, 10 August – 16 August 2024

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ
Zdroj <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-10-16-august-2024-week-33>

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

- 1. Mpox - clade I - celosvětový výskyt - 2024**
- 2. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP - týdenní monitoring**
- 3. Sezónní surveillance viru západonilské horečky - 2024**
- 4. Hromadná akce - Olympijské a paralympijské hry - Francie - 2024**
- 5. Cholera - Komory a Mayotte - 2024 - týdenní monitoring**
- 6. Horečka dengue – autochtonní výskyt - Francie - 2024**
- 7. Spalničky - celosvětový výskyt – měsíční monitoring**
- 8. Prasečí chřipka varianty viru A(H3N2) - celosvětový výskyt - sledování případů u lidí**
- 9. Chandipura virus - Indie - 2024**

1. Mpox - vir opičích neštovic clade I - celosvětový výskyt - 2024

Dne 15. srpna 2024 byl hlášen jeden případ neštovic způsobený virem opičích neštovic (MPXV) clade Ib ve Švédsku. Jednalo se o dospělého člověka, který se vrátil z africké země, kde došlo k přenosu viru MPXV clade Ib. Způsob přenosu se vyšetřuje. Kontakty případu byly informovány a jsou monitorovány. Tiskovou zprávu švédské agentury pro veřejné zdraví naleznete [zde](#).

Epidemiologická situace v EU/EHP

K 8. srpnu 2024 bylo do Evropského systému surveillance (TESSy) z 29 zemí v Evropě hlášeno 22 662 potvrzených případů mpox. Většina případů (93 %) byla hlášena během roku 2022. V roce 2024 bylo hlášeno 685 případů z 20 zemí EU/EHP. Od roku 2022 do 8. srpna 2024 byly informace o clade II nahlášeny u 2,1 % všech případů MPOX. Dne 15. srpna 2024 Švédsko hlásí první importovaný případ mpox způsobený MPXV clade I. Jedná se o první potvrzený případ mpox způsobený virem MPXV clade I hlášený mimo africký kontinent. V letech 2022 až 2024 byla závažnost případů mpox diagnostikovaných v EU/EHP na stabilní úrovni, přičemž > 95 % případů připadá na muže a 39 % na osoby ve věku 31-40 let. Dosud byly v EU/EHP hlášené většinou lehké případy (podíl hospitalizovaných případů: 7 %) a bylo zaznamenáno 10 úmrtí.

Epidemiologická situace v Africe

Celkem bylo ze 13 členských států Africké unie v roce 2024 hlášeno více než 17 000 případů mpox, z toho více než 2 500 potvrzených případů a více než 500 úmrtí (CF: 3 %). [Údaje vydané dne 9. srpna 2024.](#)

Případy mpox byly hlášeny z následujících zemí: Burundi, Kamerun, Středoafriická republika (SAR), Republika Kongo (dále jen Kongo), Demokratická republika Kongo (DRK), Ghana, Libérie, Keňa, Nigérie, Pobřeží slonoviny, Rwanda, Jihoafrická republika a Uganda. Cirkuluje zde jak MPXV clade I, tak clade II. Nejvíce postiženou zemí je DRK, kde došlo od listopadu 2023 k velkému nárůstu případů mpox způsobených MPXV clade I. Bylo zaznamenáno více než 16 000 suspektních a potvrzených případů, včetně více než 500 úmrtí (CF: 3 %).

V posledních týdnech byly hlášeny potvrzené případy mpox v zemích sousedících s DRK, z Burundi, Rwandy, Ugandy a Keni.

V DRK se vyskytuje jak MPXV clade Ia, tak clade Ib. MPXV clade Ia byl zjištěn v Kongu a Středoafriické republice a clade Ib v Burundi, Rwandě, Ugandě a Keni.

U hlášených případů v DRK dochází k přenosu z člověka na člověka těsným fyzickým kontaktem a sexuálním i nesexuálním kontaktem a to jak v domácnosti, tak i ve zdravotnickém zařízení.

U cladu Ib (hlášeného ve východní části DRK, Burundi, Rwandě, Ugandě a Keni) je zdokumentován sexuální přenos jako převažující způsob přenosu, zatímco u cladu Ia (v zemích endemické oblasti DRK, Konga a Středoafriické republiky) bylo zdokumentováno více způsobů přenosu.

Dne 13. srpna 2024 vyhlásila africká CDC mpox za stav ohrožení veřejného zdraví na kontinentální úrovni bezpečnosti.

Dne 14. srpna 2024 svolala WHO na výboru pro mimořádné situace současnou epidemii viru opičích neštovic clade I za ohnisko ohrožení veřejného zdraví a prohlásila tuto událost za mezinárodní.

Globální souvislost a EU/EHP

Od roku 2022 do konce července 2024 bylo WHO potvrzeno 99 176 případů mpox, včetně 208 úmrtí, které byly hlášeny ze 116 zemí světa.

[\(2022-24 vypuknutí epidemie Mpox \(opičích neštovic\): Global Trends\).](#)

Hodnocení ECDC:

Počet případů mpox vyvolaných MPXV clade I se zvyšuje a v zemích Afriky dochází ke geografické expanzi.

Dne 15. srpna 2024 Švédsko oznámilo první případ MPXV clade Ib zjištěný v EU/EHP a první případ zjištěný mimo africký kontinent. Je pravděpodobné, že budou hlášeny další importované případy mpox clade I.

Celkové riziko způsobené MPXV clade I v EU/EHP

Celkové riziko pro obecnou populaci v EU/EHP je v současné době hodnoceno jako nízké na základě velmi malé pravděpodobnosti a nízkého dopadu.

U blízkých kontaktů možných nebo potvrzených importovaných případů onemocnění virem MPXV clade I je pravděpodobnost nákazy vysoká, nicméně očekává se, že závažnost onemocnění bude nízká. Středně závažný průběh onemocnění se předpokládá u osob s jiným základním onemocněním, zejména u osob s oslabenou imunitou. Celkově je riziko pro tyto skupiny obyvatelstva střední, resp. vysoké.

Celkové riziko způsobené cirkulací MPXV clade I pro občany EU/EHP, kteří cestují do postižených afrických zemí nebo v nich žijí.

Pravděpodobnost nákazy virem MPXV clade I pro občany EU/EHP, kteří cestují do postižených oblastí nebo v nich žijí a mají úzký kontakt s postiženými komunitami, je vysoká, zatímco pravděpodobnost nákazy je nízká, pokud se vyhýbají kontaktu s postiženými komunitami.

Celkově je riziko pro občany EU/EHP, kteří cestují do postižených zemí a jsou v úzkém kontaktu s postiženými komunitami nebo žijí v těchto zemích, hodnoceno jako střední.

Toto hodnocení je založeno na historických údajích o MPXV clade I, probíhající epidemii v DRC a nedávné epidemii MPXV clade IIb. Mnoho aspektů přenosu a klinických výsledků, zejména závažnost klinických projevů infekce, však zůstává nejistá.

ECDC vypracovalo o nákaze MPXV další informace, které naleznete v rychlém [hodnocení rizik pro EU/EHP](#).

Akce:

ECDC pečlivě sleduje a vyhodnocuje vývoj epidemiologické situace v oblasti mpox na celém světě.

2. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP - týdenní monitoring

Od konce jara 2024 byla pozorována zvýšená aktivita SARS-CoV-2 v zařízeních primární a sekundární péče. Zvýšení výskytu se v jednotlivých zemích EU/EHP liší. Jsou zaznamenány klesající trendy a v některých zemích je nadále pozorován nárůst

Od května byl celkový dopad infekce SARS-CoV-2 ve zdravotnických zařízeních relativně nízký. Nejvíce postiženou skupinou byly osoby ve věku 65 let a více. Tato skupina obyvatel je nadále ohrožena závažným průběhem onemocnění.

Stále dominuje varianta SARS-CoV-2 BA.2.86 a její subvarianty, včetně KP.3. U varianty KP.3 se neočekává, že by byla spojena se zvýšenou závažností infekce nebo významně snižovala účinnost vakcíny.

Očkování zůstává nejúčinnějším opatřením pro prevenci infekce COVID-19 a sezónní chřipky. Je nezbytné, aby všechny členské státy aktivně podporovaly očkování proti sezónní chřipce, COVID-19 a RSV v souladu s národními doporučeními. Očkování zabraňuje závažnějšímu průběhu onemocnění.

3. Sezónní surveillance viru západonilské horečky - 2024

Od začátku roku 2024 do 14. srpna 2024 byly do TESSY hlášeny případy nákazy virem západonilské horečky (WNV) z osmi zemí EU/EHP (Rakousko, Chorvatsko, Francie, Řecko, Maďarsko, Itálie, Rumunsko, Španělsko) a dále ze Srbska a Kosova.

Týdenní zpráva ECDC o sledování infekcí virem západonilské horečky je k dispozici online: <https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nilefever/surveillance-and-disease-data/disease-data-ecdc> a [West Nile virus Dashboard\(europa.eu\)](#).

4. Hromadná akce - Olympijské a paralympijské hry - Francie - 2024

Od předchozí aktualizace ze dne 9. srpna nebyly do 15. srpna zaznamenány žádné významné případy přenosu infekčních onemocnění v souvislosti s olympijskými a paralympijskými hry v Paříži, 2024. Hry v Paříži se konají od 26. července do 11. srpna 2024 a od 28. srpna do 8. září 2024.

Pokud budou dodržována preventivní opatření, je riziko přenosu nákazy u občanů EU/EHP na nízké úrovni.

ECDC olympijské hry v Paříži monitoruje prostřednictvím svých epidemiologických zpravodajských systémů až do 13. září 2024 ve spolupráci s francouzskou veřejně-zdravotnickou organizací Santé Publique. Týdenní aktualizace jsou zahrnuty ve zprávách o výskytu přenosných nemocí ([CDTR](#)).

5. Cholera - Komory a Mayotte - 2024 - týdenní monitoring

Dne 12. července poskytly francouzské orgány poslední aktualizace a ke dni 12. srpna nebyly na Mayotte hlášeny žádné další případy cholery. Od 18. března bylo zaznamenáno 221 potvrzených případů, pět pravděpodobných a dvě možná úmrtí.

Na Komorách nebyly od poslední dostupné aktualizace ze dne 4. srpna do 12. srpna zaznamenány žádné nové případy cholery ani nová úmrtí. Ke 12. srpnu 2024 bylo v zemi hlášeno 10 342 potvrzených případů cholery a 149 úmrtí.

Vzhledem k poklesu počtu autochtonních případů cholery na Mayotte a Komorách, hodnotí ECDC celkové riziko onemocnění za velmi nízké až nízké.

6. Horečka dengue – autochtonní výskyt - Francie - 2024

Ke dni 13. srpna 2024 bylo ve Francii celkem hlášeno šest autochtonních případů.

Dne 8. července ohlásila Francie autochtonní případ horečky dengue v departementu Hérault, v Okcitánii. První příznaky u nemocného byly 17. června.

Dne 8. srpna byly v regionu Occitania hlášeny tři autochtonní případy horečky dengue, s pravděpodobnými místy nákazy v departementech Pyrénées-Orientales, Lozère a Gard. Začátkem srpna 2024 Regionální zdravotní agentura Provence-Alpes-Côte d'Azur hlásila dva autochtonní případy horečky dengue v departementu Alpes-Maritimes, v regionu Provence-Alpes-Côte d'Azur.

Hodnocení ECDC

Jedná se o první případy autochtonní horečky dengue hlášené v Evropě v roce 2024.

V roce 2023 bylo ve Francii hlášeno devět ohnisek s celkem 45 případy a roce 2022 to bylo rovněž devět ohnisek s celkem 65 autochtonními případy, což byl nejvyšší počet v EU/EHP v tomto století.

V Evropě je virus dengue přenášen komárem *Aedes albopictus*, který je rozšířen ve velké části Evropy.

V minulosti hlásily lokální výskyt horečky dengue Francie, Itálie, Španělsko a Chorvatsko. Více informací je k dispozici na webových stránkách [ECDC](#) věnovaných autochtonnímu přenosu v EU/EHP a v informačním listu ECDC o horečce [dengue](#).

7. Spalničky - celosvětový výskyt – měsíční monitoring

V červnu 2024 nahlásilo 27 zemí do TESSy údaje o spalničkách.

Celkem 16 zemí nahlásilo 1 891 případů a 11 zemí nahlásilo nulu.

V roce 2024 bylo hlášeno 19 úmrtí na spalničky v Rumunsku (18) a Irsku (1).

Celkově se přenos spalniček v EU/EHP za posledních 12 měsíců zvýšil, situace se v jednotlivých zemích liší. Některé země hlásí rozsáhlé epidemie a v jiných zemích se přenos nevyskytuje vůbec nebo je velmi nízký.

Príslušné aktualizace pro země mimo EU/EHP jsou k dispozici pro Švýcarsko, Anglii, země západního Balkánu a všechny regiony WHO.

8. Prasečí chřipka varianty viru A(H3N2) - celosvětový výskyt - sledování případů u lidí

Dne 9. srpna 2024 byly zaznamenány dva případy nákazy člověka prasečí chřipkou varianty A(H3N2) ve Spojených státech (USA), jeden v Coloradu a jeden v Michiganu.

Pacient z Colorada měl 18 let a začátek onemocnění hlásil koncem 28. týdne (13. července 2024). Případ nebyl hospitalizován.

Pacient z Michiganu byl pozitivní koncem července 2024. Případ neohlásil žádnou expozici s prasaty nebo jinými zvířaty.

Přestože šetření stále probíhá, nebyla zjištěna žádná infekce u blízkých osob v kontaktu obou případů.

9. Chandipura virus (CHPV) - Indie - 2024

Souhrn

Od června 2024 byly v Gudžarátu (Indie) hlášeny případy syndromu akutní encefalidity. Případy jsou mladší 15 let.

K 31. červenci 2024 bylo hlášeno 148 případů z oblastí Gudžarát (140), Rádžasthán (3), Madya Pradesh (4) a Maharashtra (1), včetně 59 úmrtí (CFR: 40 %). Z toho CHPV potvrzen v 51 případech.

Vláda státu zavedla preventivní a kontrolní opatření, včetně kontroly vektorů, komunikační kampaně zaměřené na veřejnost a zdravotnický personál a nasazení týmu pro řešení epidemie.

Hodnocení ECDC

Chandipura virus (*Vesiculovirus chandipura*, CHPV) je zoonotický arbovirus z čeledi *Rhabdoviridae*.

Virus se endemicky vyskytuje v několika oblastech Indie a byl zjištěn i v jiných zemích indického subkontinentu. Od roku 1965 byly v Indii hlášeny ojedinělé případy a menší ohniska. Virus byl zjištěn také u zvířat v některých afrických zemích (např. Nigérie, Senegal, Tanzanie), u lidí případy nebyly hlášeny.

Hlavním přenašečem CHPV v Indii je písečná moucha *Phlebotomus papatasi*, která se vyskytuje i v některých oblastech Evropy. Dalšími potenciálními přenašeči nákazy mohou být jiné druhy písečných much, komárů a klíšťat. Hostitelem CHPV jsou nejrůznější obratlovci a o přirozeném cyklu CHPV je k dispozici málo informací.

CHPV infekce se může projevit rychlým průběhem jako celkové horečnaté onemocnění s meningitidou nebo encefalitidou. Postiženy jsou převážně děti mladší 15 let. Smrtnost může dosahovat 50-75 %. Nebyl zaznamenán žádný přenos CHPV z člověka na člověka. Lidé jsou považováni za konečného hostitele viru.

Občané EU/EHP, kteří cestují do oblastí Indie postižených výskytem CHPV nebo v nich pobývají, by měli používat osobní ochranná opatření, aby zabránili pokousání písečnými mouchami, komáry a klíšťaty. Měli by se také řídit pokyny místních zdravotnických orgánů.

Pravděpodobnost importu CHPV do EU/EHP cestujícími je velmi nízká, vzhledem k akutnímu průběhu onemocnění.

Vektor CHPV se pro přenos nákazy v Evropě vyskytuje a v případě importu viru do EU/EHP nakaženým cestovatelem je další přenos nepravděpodobný. Přenos z člověka na člověka a z člověka na přenašeče je nepravděpodobný a dosud nebyl popsán. Pravděpodobnost zavlečení viru do země EU/EHP infikovanými vektory je velmi nízká.

Akce

ECDC sleduje tuto událost prostřednictvím svých činností v oblasti epidemiologického zpravodajství.